

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند

عنوان سند: شیوه‌نامه فرست مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در جامعه و صنعت

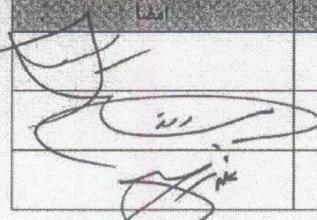
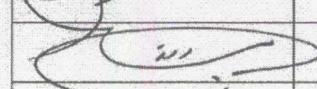
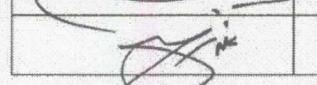
شماره سند: عتف_ش_۳۲۰

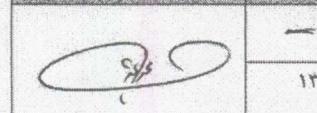
نوع سند: شیوه‌نامه

صفحه: ۱

ویرایش: ۱

النام کنندگان

النام	لار و لام خانوار	النام	النام
	دفتر سیاست‌گذاری فناوری	محمد‌سعید سیف	تهیه‌کننده:
	معاون پژوهش و فناوری	مسعود برومند	تأیید‌کننده:
	وزیر علوم تحقیقات و فناوری	منصور غلامی	تصویب‌کننده:

النام	لار و لام خانوار	النام	مراجع تایید و ثبت
	جلسة شماره: —	مسعود شمس‌پخش	جلسه شورای معاونان

النام	لار و لام خانوار	النام	مراجع لجیداری سند
	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۷	۰۲	دفتر وزارتی

شماره: ۳۲۰_ش_عف	تاریخ: ۱۷/۰۶/۱۴	ویرایش: ۰۱
صفحه: ۷	از:	۲

شیوهنامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی
دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی در جامعه و صنعت

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	ماده ۱. تعاریف و اختصارات
۳	ماده ۲. اهداف
۴	ماده ۳. شرایط اجرای دوره فرصت مطالعاتی
۵	ماده ۴. ضوابط و شرایط متقارضی
۵	ماده ۵. الزامات متقارضی
۶	ماده ۶. الزامات واحد عملیاتی
۶	ماده ۷. امتیازات و اقدامات اجرایی مؤسسه
۷	ماده ۸. گزارش فرصت مطالعاتی

همه اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ش_۲۲۰_۱	شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	
ویرایش: ۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۷	
صفحه: ۳	از: ۷	

مقدمه

این شیوه‌نامه به منظور برقراری ارتباط قوی و منسجم میان دانشگاه یا پژوهشگاه با پژوهش‌های جامعه و صنعت در همه حوزه‌های علمی، همچنین عملیاتی کردن یافته‌های اعضای هیئت علمی و آشنایی آنان با نیازهای واقعی صنعت و جامعه تدوین شده است. فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیئت علمی مؤسسه در جامعه و صنعت زمینه مناسبی را برای ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های ایشان در کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. در طی فرصت مطالعاتی، عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی دولتی یا غیردولتی (شامل پژوهش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی، و کشاورزی) یا مراکز پژوهشی مرتبط با صنایع و رشته‌های فعال مؤسسه حضور می‌یابد. به منظور حفظ انسجام و جلوگیری از بروز مشکل در وظایف واحدهای سازمانی در مؤسسه باید ظرفیت اعزام اعضای هیئت علمی به گونه‌ای تعیین گردد که خللی به وظایف آموزشی و پژوهشی مؤسسه وارد نشود.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

وزارت عتف: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مؤسسه: کلیه مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دارای مجوز از وزارت عتف

هیئت علمی: آن دسته از اعضای هیئت علمی تماموقت مؤسسه که دارای مدرک دکترا هستند.

صنعت: سازمان دولتی یا غیردولتی فعال در پژوهش‌های آموزشی، تربیتی، اجتماعی، اقتصادی، صنعتی، تجاری و

پژوهشی

واحد عملیاتی: بنگاه‌ها یا سازمان‌های فرهنگی و صنعتی، واحدهای پژوهش و توسعه، اقتصادی یا خدماتی دولتی یا غیردولتی که متقاضی حضور عضو هیئت علمی در زمینه تخصصی خاص در واحد خویش آند.

فرصت مطالعاتی: دوره حضور عضو هیئت علمی واجد شرایط مؤسسه است که در مدتی معین در واحد عملیاتی به پژوهش و مطالعه می‌پردازد.

ماده ۲. اهداف

۱-۲. کمک به افزایش شناخت اعضای هیئت علمی مؤسسه‌ها از فضای کار واقعی در جامعه و صنعت

۲-۲. تقویت ارتباط مؤسسه با جامعه و صنعت، همچنین گسترش همکاری‌های پایدار علمی و پژوهشی

بین مؤسسه و واحد عملیاتی

همه اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ش_۳۲۰_۱	شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	 پژوهش‌های ایران وزارت علم، تحقیق و فناوری
ویرایش: ۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۷	
صفحه: ۴	از: ۷	

- ۳-۲. استفاده مفید و مؤثر از امکانات، آزمایشگاهها و تجهیزات واحدهای عملیاتی
 ۴-۲. جهت‌دهی به پژوهش‌های مؤسسه و گسترش دانش و فناوری کاربردی مورد نیاز جامعه و صنعت
 ۵-۲. انتقال و ترویج یافته‌های جدید دانش و فناوری مؤسسه به جامعه و صنعت با هدف ارتقای توان علمی و فنی واحدهای عملیاتی
 ۶-۲. کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی واحدهای عملیاتی
 ۷-۲. شناسایی مشکلات واحدهای عملیاتی از لحاظ تنوع و کیفیت محصول یا خدمات، قیمت، زمان تحویل و ... و طرح پیشنهاد و راهکار برای حل آنها
 ۸-۲. شناسایی فناوری‌های مورد نیاز و طرح پیشنهاد برای تدوین یا انتقال فناوری به واحدهای عملیاتی
 ۹-۲. مشارکت در سیاست‌گذاری و تعریف طرح برای اصلاح فرآیندها و محصولات و توسعه پایدار اقتصادی کشور، مانند مصرف بهینه انرژی، ارتقای سلامت و ایمنی، و بهبود محیط‌زیست مردم

ماده ۳. شرایط اجرای دوره فرصت مطالعاتی

- ۱-۳. درخواست عضو هیئت علمی به همراه برنامه مطالعاتی بر اساس الگوی مؤسسه
 ۲-۳. بررسی و تأیید درخواست هیئت علمی در مجازی رسمی مؤسسه
 ۳-۳. هماهنگی با واحد عملیاتی برای انعقاد قرارداد یا تفاهم‌نامه پژوهشی بین مؤسسه و واحد عملیاتی
 ۴-۳. صدور حکم مأموریت و معرفی عضو هیئت علمی به واحد عملیاتی
 ۵-۳. حضور هیئت علمی در واحد عملیاتی تمام وقت (۵ روز کاری در هفته) یا پاره وقت (دست کم ۲ روز کاری در هفته) است.
 ۶-۳. واحدهای عملیاتی دولتی یا غیردولتی هستند و وظایف و فعالیت‌های اعلام شده برای اجرای فرصت مطالعاتی باید کاملاً علمی، پژوهشی و فناورانه باشد و مؤسسه انتطاق آن با نیازهای بخش مریوطه و تخصص عضو هیئت علمی را تأیید کند.
 تبصره ۱. مؤسسه باید تکالیف عضو هیئت علمی را در قبال مؤسسه در شرایط حضور، غیبت یا نیمه‌وقت بودن را به روشنی مشخص کند. همچنین چگونگی هدایت دانشجویان تعهد شده و روش تدریس توافق شده اعلام شود.

۱. Technology gap analysis

همه اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عف_ش_۲۰۱	شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های پژوهشی در جامعه و صنعت	
ویرایش: ۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۷	
صفحه: ۵	از: ۷	

ماده ۴. ضوابط و شرایط متقاضی

- ۱-۱. رشته و تخصص عضو هیئت علمی با نیازهای واحد عملیاتی مرتبط باشد.
- ۱-۲. عضو هیئت علمی متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی می‌باشد در دو سال گذشته رکود علمی نداشته باشد.
- ۱-۳. دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت برای اعضای هیئت علمی در دوره پیمانی دست کم ۶ ماه تمام وقت یا ۱۲ ماه نیمه وقت و در دوره رسمی آزمایشی ۳ ماه تمام وقت یا ۶ ماه نیمه وقت است.
- تبصره ۲. بر اساس بندهای ۵ ماده ۱۲ و ۱۴ آینین‌نامه استخدامی برای تبدیل وضعیت اعضای هیئت علمی که از ابتدای سال ۱۳۹۸ دوره پیمانی یا رسمی آزمایشی را آغاز می‌کنند گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت الزامی است.
- ۱-۴. اعضای هیئت علمی دارای مرتبه علمی دانشیار و استادی نیز با گذراندن دوره‌های تمام وقت ۳ ماهه یا پاره وقت ۶ ماهه از مزایای تشویقی فرصت‌ها بهره‌مند می‌شوند. مؤسسه می‌تواند آینین‌نامه ترفع خود را به گونه‌ای اصلاح کند که امتیازات مربوطه برای استادان و دانشیاران اعزام‌شونده به فرصت مطالعاتی در نظر گرفته شود.
- ۱-۵. برای استفاده مجدد از فرصت مطالعاتی (جز فرصة‌های مطالعاتی الزامی در دوره‌های پیمانی و رسمی آزمایشی) می‌باشد دست کم ۵ برابر زمان دوره فرصت مطالعاتی قبلی از اتمام آن دوره گذشته باشد. مدت استفاده از مرخصی بدون حقوق نیز به این مدت اضافه می‌شود.
- تبصره ۳: در موارد بسیار خاص، با تشخیص هیئت رئیسه در خصوص اینکه عضو هیئت علمی از تجربه کافی در صنعت یا جامعه برخوردار است یا در رشته‌هایی که امکان فرصت مطالعاتی فراهم نباشد مؤسسه شرایط جایگزین تعیین و اجرا می‌کند.

ماده ۵. الزامات متقاضی

- ۱-۱. در دوره‌های تمام وقت حضور عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی تمام وقت است و در مشاوره و راهنمایی دانشجویان فعالیت می‌کند. در دوره‌های پاره وقت واحد موظف به نصف تقلیل می‌باشد.
- ۱-۲. عضو هیئت علمی در دوره فرصت مطالعاتی مجاز به اشتغال در سازمان دیگری نیست.
- ۱-۳. ضروری است عضو هیئت علمی برنامه حضور خود را در واحد عملیاتی اعلام کند و هر ماه پیشرفت کار خود را به معاونت پژوهشی مؤسسه گزارش دهد. در انتهای قرارداد نیز ارائه گزارش کامل الزامی است.
- ۱-۴. متقاضی می‌باشد در انتهای دوره دستاوردهای آن را به همراه راهکارها و پیشنهادهای اصلاحی برای بهبود امور و موضوعات مهم پژوهشی بر اساس ماده ۷ و ۸ شیوه‌نامه حاضر گزارش دهد.

همه اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱	شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسه‌های پژوهشی در جامعه و صنعت	 جمهوری اسلامی ایران دستگاه تحقیقات دانشگاهی
ویرایش: ۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۶/۱۷	
صفحه: ۶	از:	۷

ماده ۶. الزامات واحد عملیاتی

۱-۱. واحد عملیاتی موظف است در طول فرصت مطالعاتی امکانات و تسهیلات مورد توافق درج شده در برنامه پژوهشی عضو هیئت علمی را رسمآ تایید و تامین کند. برنامه کاری فرصت مطالعاتی و نامه تایید واحد عملیاتی از پیوستهای قرارداد بین مؤسسه و واحد عملیاتی است.

۲-۲. واحد عملیاتی بر اساس مقررات داخلی خود به عضو هیئت علمی از طریق عقد قرارداد پژوهشی با مؤسسه حق التحقیق پرداخت می کند. مؤسسه از این نوع قراردادها بالاسری کسر نمی کند.

۳-۳. در صورت اعلام واحد عملیاتی به تأمین منابع مالی برای اجرای برنامه پژوهشی عضو هیئت علمی، در اسرع وقت برنامه ریزی و برای تأمین هزینه‌های اعلام شده اقدام کند. طبق قرارداد، عضو هیئت علمی ضمن رعایت ضوابط و مقررات مربوطه در پایان دوره فرصت مطالعاتی حساب خود را تسویه می کند و موارد را به اطلاع مؤسسه خود می رساند.

۴-۴. واحد عملیاتی هیئت علمی را به منظور نشر نتایج تحقیقات عضو یا دریافت اطلاعات نوین فناورانه به سمینارها و کنگره‌های علمی بین‌المللی اعزام می کند. مقالات با توافق واحد عملیاتی چاپ می شود. درخصوص مالکیت فکری نتایج حاصل از پژوهش‌ها در طی این دوره بر اساس توافق بین مؤسسه و واحد عملیاتی تصمیم‌گیری می شود.

ماده ۷. امتیازات و اقدامات اجرایی مؤسسه

۱-۱. مؤسسه در خصوص هماهنگی با واحدهای عملیاتی و تایید محل فرصت مطالعاتی اقدام اجرایی می کند.

۲-۲. مؤسسه حقوق و مزایای عضو هیئت علمی را مطابق با حکم استخدامی وی پرداخت می کند.

۳-۳. ضروری است مؤسسه دوره فرصت مطالعاتی را در زمرة امتیازات کار اجرایی در نظر گیرد و در ترقی، امتیازات اجرایی ارتقای مرتبه و سهمیه پذیرش دانشجویان تحصیلات تكمیلی اعضای هیئت علمی لحاظ نمایند.

تبيصره ۴. مدت دوره فرصت مطالعاتی در شرایط پاره‌وقت بر اساس میزان حضور عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی محاسبه می شود.

۵-۵. عضو هیئت علمی در طول دوره از حمایت‌ها و تسهیلات واحد عملیاتی متبوع بهزمند می شود.

تبيصره ۵. مؤسسه‌ها به صلاح‌دید در مدت فرصت مطالعاتی برای گسترش دوره‌ها از عضو هیئت علمی خویش پشتیبانی مالی می کنند.

شماره:	عنف_ش_۳۲۰۱
ویرایش:	۰۱
صفحه:	۷

شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی
دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی در جامعه و صنعت

ماده ۸. گزارش فرصت مطالعاتی

۱-۸. استفاده کنندگان از فرصت مطالعاتی موظفاند در پایان هر مقطع گزارش پیشرفت کار خود را به مؤسسه ارسال کنند و حداقل ۳ ماه پس از پایان دوره مصوب فرست مطالعاتی درباره فعالیت خود به طور جامع گزارش دهند.

۲-۸. گزارش‌های فرصت مطالعاتی در مؤسسه اعزام کننده بررسی و ارزیابی می‌شود. مواردی همچون انجام کار شاخص در طول فرصت، برداشت‌های فنی و زمینه‌های همکاری و عقد قراردادهای بعدی به همراه افراد کلیدی در واحد عملیاتی مربوطه، طراحی دوره‌های آموزشی تخصصی کوتاه‌مدت با همکاری واحد عملیاتی، چاپ مقاله یا ثبت اختراع مرتبط با موضوع صنعت، توصیه برای بهبود وضعیت مدیریت فنی و منابع انسانی، و پیشنهاد اجرای طرح‌های پژوهشی از جمله معیارهایی است مؤسسه اعزام کننده جزئیات آن را بررسی و درباره آن اعلام نظر خواهد کرد.

۳-۸. مقبول نودن گزارش منجر به رد شدن دوره و محرومیت از فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

۴-۸. پس از پایان دوره فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی با تعریف پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی دانشجویان خود در خصوص نیازهای واحد عملیاتی شرایط را در واحد عملیات بهبود می‌بخشد.

۵-۸. مؤسسه نتایج حاصل از اجرای طرح را هر سال حداقل تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد در پایگاه اطلاعاتی معاونت پژوهش و فناوری (مپفا) بارگذاری می‌کند.

این شیوه‌نامه در ۸ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۷ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از ابتدای سال ۱۳۹۸ لازم‌الاجراست.